

VIIKON HENKILÖ

”Kouluissa joulujuhlaa vietetään usein sekulaarina puurojuhlanä”

Oppilaille tärkeintä koulun juhlissa on, että kaikki voivat osallistua. Osa olisi valmis luopumaan Su-vivirrestä, jos siitä tulisi este joidenkin osallistumiselle, kertoo yhtenäisyyden rakentamista koulun yhteisissä juhlissa väitöskirjassaan tutkinut **Pia-Maria Niemi**.

Haastattelit väitöskirjaasi varten peruskoulun 8:n ja 9:n luokan oppilaita sekä opettajia. Mikä juhlissa on oppilaiden mielestä olennaista? Entä opettajien?

– Oppilaille tärkeää on se, että ylipäänsä on yhteisiä juhlia, jotka rikkoivat kouluvootta ja tuovat vaihtelua arkeen. Olenäista on, että juhlissa on hyvä tunnelma ja kaikki voivat osallistua.

– Opetussuunnitelman näkökulmasta juhlät eivät ole vain sosiaalisia tapahtumia, vaan niiden kautta välitetään perinteitä. Haastattelemani opettajat korostivat sitä, että juhlien avulla opitaan suomalaisia perinteitä ja historiaa.

Miten kouluissa suhtaudutaan juhlien uskonnolliseen sisältöön ku-

ten joulukuvaelmaan tai Su-vivirteen?

– Joulujuhlaa vietetään nykyään usein täysin sekulaarina puurojuhlanä, jonka rinnalla saatetaan järjestää joulukirkko. Käytännöt ovat kuitenkin kirjavia. Kaikille yhteiseen joulujuhlaan saattaa kuulua myös modernisoitu joulevankeliumi tai kristillisiä joululauluja. Aineistossani niitä ei pidetty ongelmana.

– Haastatteluissa tämä ei tullut esille, mutta voi olla, että monikaan ei ajattele perinteisten joululaulujen sanoituk-sia kovin syvällisesti, eikä näin öllen välttämättä koe niitä uskonnollisina. Tutkimuksessa *Su-vivirsi* koettiin ennen kaikkea suomalaisena perinteenä. Osa oppilaita olisi kuitenkin valmis luopumaan sen laulamisesta, jos siitä tulisi este joidenkin osallistumiselle.

Mitä juhlien valmistelussa pitäisi ottaa huomioon, jotta kaikki koulu-yhteisön jäsenet tuntisivat olevansa osallisia juhlasta?

– Joissain kouluissa järjestetään monikulttuurisia juhlia. Pelkkä erilaisten perinteiden esittely ei kuitenkaan riitä tekemään kaikista osallisia. On järjestettävä

juhla mikä tahansa, mielestäni tärkeintä on, että sen suunnitteluun osallistuu kaikenlaisia oppilaita.

– Yleensä samat oppilaat – musiikkiluokat, draamaryhmät, oppilaskunnan hallitus ja tutorit – järjestävät kaikki koulun tapahtumat. Jos iso osa oppilaita ei osallistu juhlan suunnitteluun, voi olla, että he eivät ole kovin hyvin mukana juhlassakaan. Haastattelemani oppilaat kertoivat, että yleisö saattaa huudella lavalle esitysten aikana tai vain tuijottaa puhelimiaan. Moni esiintyjä kertoi pelkäävänsä virheitä ja sitä, että tulee nolatuksi. Olisi tärkeää, että myös yleisön jäsenet ymmärtäisivät olevansa vastuussa siitä, minkälaiseksi tunnelma muodostuu.

Mitkä ovat oppilaiden suosikkijuhlia kouluissa?

– Perinteiset joulujuhla ja kevätjuhla ovat pitäneet pintansa. Itsenäisyyspäivän juhla koetaan arvokkaaksi, ja sitä pidetään tärkeänä myös siksi, että juhlissa on yleensä ysiensä tanssit. Uudemmissa juhlista suosikkeja vaikuttavat olevan Hallo-ween ja Ystävänäpäivä.

TUIJA PYHÄRANTA

